

Innovatie uit Leeuwarden gaat hele wereld over

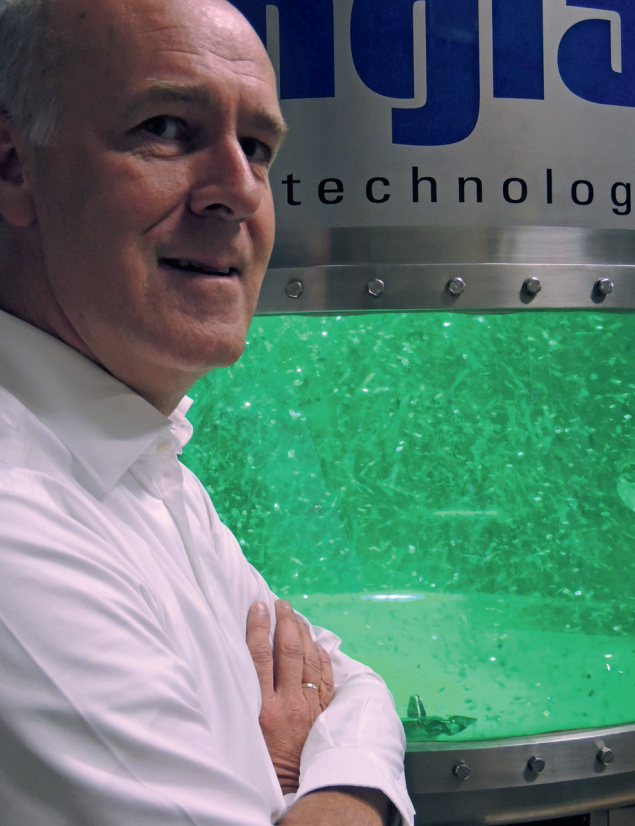
Industrie draait op mixers van Jongia

JONGIA IN LEEUWARDEN HOUDT VAN ROEREN EN MENGEN. MET INDUSTRIËLE MIXERS ZET HET BEDRIJF WERELDWIJD ZAKEN IN BEWEGING. MELK, SINAASAPPELSAP, BIER, OLIE, WASMIDDEL OF MEST: BIJ JONGIA DRAAIEN ZE HUN HAND ER NIET VOOR OM.

Made
in Fryslân

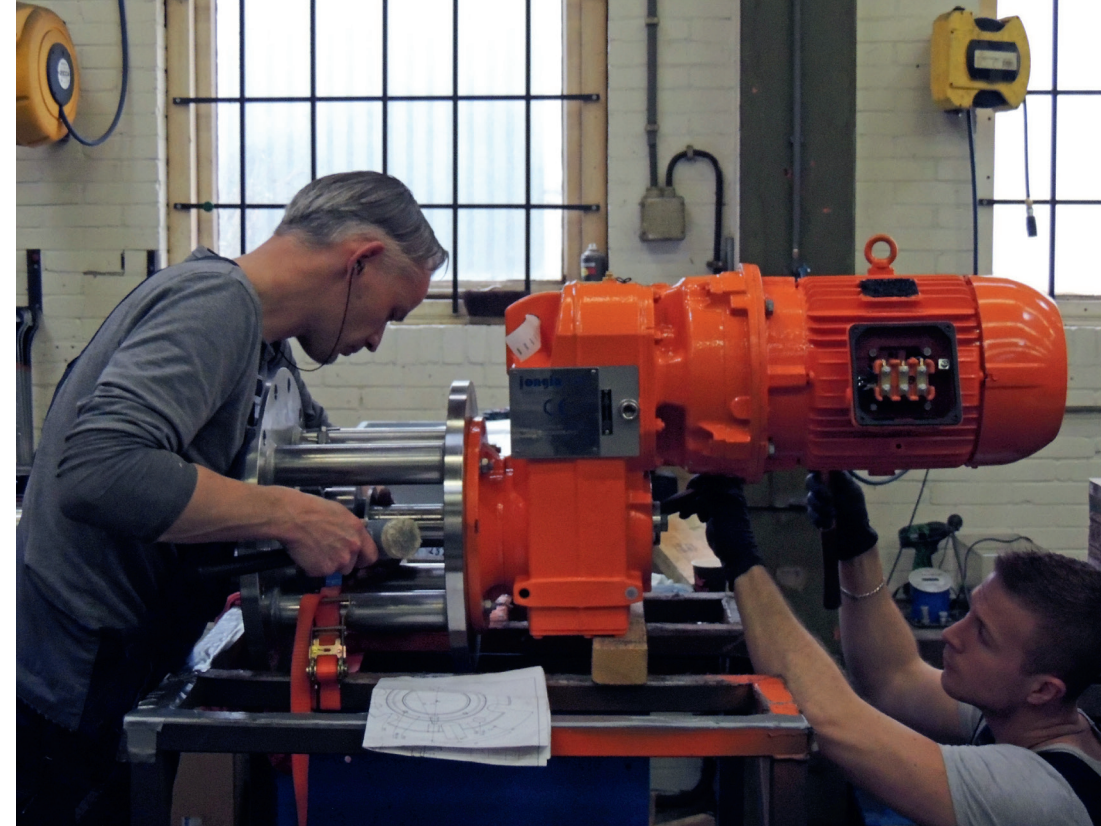
Johan Postma voor het confetti-aquarium.

Het lassen van roerwerk.

Een mixer wordt gepolijst.

Medewerkers van Jongia zijn druk bezig met de assemblage.

Het zijn soms torenhoge mixers en af en toe zijn ze niet veel groter dan eentje uit de keuken. Maar vooral, er is er geen eentje dezelfde. De industriële roer- en mengapparatuur van Jongia wordt op maat ontworpen. “Daar zit onze kracht”, zegt directeur Johan Postma (48).

“Maatwerk, daar zit onze kracht”

Het Leeuwarder bedrijf heeft een niche in handen. Het gaat om het denkwerk en de technologie achter zo’n mixer. De eisen die worden gesteld om melk te roeren zijn heel anders dan voor bijvoorbeeld sinaasappelsap, chocolade, bodylotion, of bloed. En met gasen is het oppassen.

In grote tanks met een miljoen liter sinaasappelsap zijn het de industriële roerelementen van Jongia die voor beweging zorgen. Verf-, ijs- en aardappelzetmeelfabrieken hebben mixers uit Leeuwarden. Een heel rijtje aan internationale concern als Akzo-Nobel, Unilever, Shell, Heineken en Nestlé weet de weg naar Friesland.

Trots laat Postma een noviteit zien: een magneetaangedreven roerwerk. Onderscheidend, omdat de bacteriën zich niet hechten. Afspoelen, en schoon is het. Voor de aan strenge regels onder-

hevige voedingsmiddelenindustrie een uitkomst. De laptop toont een bijna vier minuten durend filmpje op YouTube. “Dit is de nieuwe marktbenadering”, merkt hij op.

Begrip

Wereldwijd is Jongia een begrip. Postma: “Ik ben trots als in India wordt verkondigd: ‘Je moet bij Jongia zijn.’” Hij put er goede verwachtingen uit en hoopt in de komende jaren in het buitenland fors te kunnen groeien. Zeker in Azië. Het doel is om de jaarlijkse groei van 10 procent uit de laatste vier jaar de komende jaren te verhogen tot 15 procent.

Nu al is het buitenland voor Jongia van het grootste belang. Ruim 60 procent van de gemaakte apparatuur gaat over de grens. Het bedrijf is een mooi voorbeeld voor hoe het Friese provinciebestuur het graag wil zien: meer innoveren en meer exporteren.

De nieuwe strategie is scherp aangezet. Het draait niet in de eerste plaats om producten, het moet gaan om het bedenken van de beste oplossingen. “Voor de toekomst van Jongia is dit van belang. Anders red je het niet”, verduidelijkt Postma. Bij Jongia hebben ze geen mixers op de plank liggen. “We luisteren eerst naar onze klanten en zetten dan onze kennis en expertise in.”

Frisse wind

Er waait een frisse wind bij Jongia, nu Postma vier jaar directeur is. Hij kan bogen op internationale ervaring. Voor het Japanse industrieconcern Mitsubishi heeft hij op haast alle continenten als manager gewerkt. De laatste was de heftruckfabriek Caterpillar in Almere. Als general manager was hij verantwoordelijk voor de ontmanteling. De geboren Fries nam daarna het besluit om dichtbij huis te blijven en weer te bouwen. De uitdaging ligt bij Jongia.

Met een duidelijk andere bedrijfsfilosofie is inmiddels bewezen dat Jongia veel meer kan. “We doen het fundamenteel anders.” Het geldt voor een andere marktbenadering, maar ook voor een veel efficiëntere gang van zaken in eigen huis. Voor een deel van het personeel was het wennen, maar het werpt zijn vruchten af.

Expansie

Het lukt om grotere, internationale projecten binnen te halen. Voorbeeld is een Russische opdracht voor immense roerwerken voor een zoutmijn. Postma is net in China geweest voor interessante orders. Zijn hoop is voorts gericht op expansie in de petrochemische industrie in de Verenigde Staten. “Daarin is veel groei mogelijk.”

De potentie van Jongia is voor aandeelhouder Stibbe Management alle aanleiding om miljoenen te investeren in

uitbreiding en vernieuwing van het bedrijf. Er liggen samen met de zusterbedrijven Heinkel, Comber en Bolz nog heel veel kansen in het buitenland, is de overtuiging. Jongia profiteert van het internationale netwerk van de bedrijven van Stibbe Management.

Joodse vluchteling

Eigenlijk is het zoals oprichter Heinrich de Jonge voor ogen had, toen hij aan het Leeuwarder Zaailand in 1937 zijn ‘Huis der Techniek’ opende. Als joodse vluchteling had hij in dat jaar nazi-Duitsland verlaten en probeerde hij in Friesland een nieuw bestaan op te bouwen.

Eerst was het een technisch handelsbedrijf, na de Tweede Wereldoorlog richtte het bedrijf zich al snel op het ontwikkelen en produceren van apparatuur voor de zuivelsector. De Jonge toonde zich “een rasuitvinder”. Tekeningen van prachtige ontwerpen uit oude archieven getuigen ervan. De gekozen naam Jongia vertelt de missie: Jong met daarachter een ‘i’ voor ingenieursbureau en een ‘a’ voor apparatenbouw.

Overname

Met de overname van het onderdeel roeren en mengen van het industrieconcern Stork kreeg Jongia in 1982 vleugels. Met de kennis en ervaring van Stork kon het zich richten op de chemische en petrochemische industrie. Inmiddels is deze tak bijna gelijkwaardig

aan de voedingssector die een aandeel van 40 procent in de omzet heeft.

In opkomst is het leveren van grote roerders en mengers voor onder andere biovergisters, ondertussen een vijfde van de omzet. Het kleinste onderdeel is de farmaceutische industrie, met onder andere roerelementen voor bloed.

Uitbreiding

Jongia krijgt een nieuwe en grotere jas. Eind 2018 is de uitbreiding met 1500 vierkante meter gereed en is ook de renovatie van het huidige pand voltooid. “Het pand is verouderd”, vat Postma samen. Om daarna op zijn laptop te laten zien hoe met een nieuw pand en een nieuwe gevel het bedrijf straks de toekomst tegemoet zal stralen.

Miljoenen euro’s in nieuw pand

Het verhuult dat binnen alles van zijn plaats is gezet. De miljoenen euro’s kostende uitbreiding maakt het mogelijk om logische en efficiënte routes in de fabriek te krijgen. Het gesleep met materialen en gereedschap is dan historie. Het wordt ook netter op de werkplek, met meer ruimte. Voor de vijftig werknemers is dat een verademing. Het werd tot nog toe steeds krappere met steeds meer machines.

Precisie

In de ene hoek draaien zware machines de roestvrijstalen assen, in een andere hoek zijn lassers bezig en er tegenover is de assemblage. Met precisie worden de mixers in elkaar gezet. Het summum is de nog door Heinrich de Jonge ontworpen motor. “Er komt geen tandwiel aan te pas. De as sluit direct aan, absoluut geen vuil dus”, zegt Postma. In weer een andere hoek zijn de slijpers bezig. Daar zitten stoere mannen die glimmen van trots als ze na een dag polijsten een schoepenblad spiegelglad kunnen tonen.

Een grote collectie foto’s herinnert aan het verleden. De mensen op kantoor zitten al in het nieuw. Allemaal in een grote ruimte, de eigen cellen zijn verdwenen. Ze moeten met elkaar in contact zijn. Eindelijk is er de showroom en de testruimte, waar de voor allerlei doeleinden ontworpen roerelementen hun kunsten kunnen vertonen.

Confetti

Er is een attractie bedacht. Het is een groot met water gevuld reservoir, waar confetti in de rondte dwarrelt. Bezoekers kunnen gefascineerd blijven kijken in het kleurrijke aquarium vol snippers. Door het grote kijkglas is precies te zien hoe de ingenieuze roerders en mengers van Jongia het water laten stromen.

TEKST EN FOTO’S: BERT DE JONG